

Nordeviks Gård.

LANDSKAPSANALYS

2024-12-09

Nordeviks Gård /Landskapsanalys



Landskapsanalys för Skärhamn

Skärhamn, centralorten på Tjörn, bär på en rik historia som Sveriges största hemmahamn för rederiverksamhet och fiske under första hälften av 1900-talet. Här växte flera stora rederier fram, och hamnen var en livlig knutpunkt för både handel och sjöfart. Med tiden förändrades dock Skärhamns roll, och idag har den kommersiella sjöfarten lämnat plats för en välbesökt gästhamn, fylld med fritidsbåtar under sommarhalvåret.

Skärhamn är dock mycket mer än sin hamn. Samhället har blomstrat som ett kulturellt centrum, framför allt tack vare Nordiska Akvarellmuseet som ligger vackert beläget vid vattenkanten. Museet har inte bara stärkt Skärhamns roll som kulturell mötesplats utan också ökat intresset för området som bostadsort. Med fler besökare och ett växande kulturliv har efterfrågan på boende och samhällsservice ökat, och därmed även behovet av att noggrant planera framtida utveckling för att möta dessa krav utan att äventyra landskapets särprägel.



Klassiskt i Skärhamn:
Byggnation nedanför berget.



Kustens karaktär och möjligheter för ny bebyggelse

Skärhamn är en del av Bohusläns karga och dramatiska kust, där berg möter öppna jordbrukslandskap och vikar kantas av saltstänkta klippor. Enligt Länsstyrelsens utredningar ligger orten inom området Högexploaterad kust, som sträcker sig från Lysekil i norr till Göteborg i söder. Detta område har redan en omfattande mänsklig påverkan, men kustens robusta karaktär kan klara av ytterligare bebyggelse om den utformas med varsamhet och kunskap om det lokala landskapets förutsättningar.

Kusten har flera tydliga karaktärsdrag som bör bevaras och förstärkas vid planering av ny bebyggelse. För att bebyggelsen ska smälta in och bidra positivt till landskapet behöver följande riktlinjer följas:

Bygg i brynnens kant: Placera bebyggelse i övergången mellan öppna marker och berg, och bevara den naturliga randvegetationen eller lummiga träd som kan förstärka intrycket av ett välkomnande, men naturnära landskap.

Färger och materialval: Ljusa fasader bör kontrastera mjukt mot de bergiga bakgrunderna för att skapa en harmonisk balans mellan byggt och naturligt.

Lågmäld arkitektur: Ny bebyggelse ska underordna sig landskapet i både skala och uttryck. Byggnader bör inte placeras högt upp på bergen, där de riskerar att dominera landskapsbilden, utan istället smälta in i omgivningen och samordnas med andra viktiga element i kustens karaktär.

Lokal anpassning: Byggnadernas placering, storlek och utformning bör inspireras av den lokala byggnadstraditionen och befintlig markanvändning för att stärka den kulturella och historiska identiteten i området.

Avstånd till havet: Bohusläns kuster har historiskt betraktats från havet, vilket gör det särskilt viktigt att placera ny bebyggelse på ett respektfullt avstånd från strandlinjen för att bevara den visuella upplevelsen av kustens särprägel.

Nordeviks Gård /Landskapsanalys

Nordeviks
gård



Ovan, vy från söder
Nedan, vy mot Nordvikstrand



Lokaliseringsanalys för den föreslagna bebyggelsen

Den föreslagna bebyggelsen ligger i korsningen mellan Hamngatan och Nordeviks Strand. Platsen har en strategisk position, med befintliga bostäder i norr och ett bergsområde med fläckvis skogsvegetation i öster. Söder och väster om platsen öppnar sig landskapet med åkermarker som skapar en tydlig kontrast mot den mer kuperade terrängen. Den aktuella ytan består idag av en öppen gräsyta nedanför det östliga berget och saknar träd och buskar, vilket ger möjligheter för en varsam anpassning till de naturliga förutsättningarna.

Landskapet kring Skärhamn är ett lapptäcke av karga, rundade berg som mjukt bryts av med öppna partier av jordbruksmark. Den existerande bebyggelsen har i stor utsträckning anpassat sig efter dessa naturliga förutsättningar. Majoriteten av husen är placerade nära eller vid foten av bergen, där de skyddas från de kraftiga kustvindarna och samtidigt harmonierar med den omgivande terrängen. Tät bebyggelse dominerar området kring hamnen, som utgör ortens centrum, medan bebyggelsen gradvis glesas ut ju längre från centrum man rör sig.

Nordeviks Gård /Landskapsanalys



Översikt över Nordeviks Gård

Framtida utvecklingsplaner

I Skärhamns översiktsplan planeras en fortsatt utveckling av bostadsområden söderut, i riktning mot Nordeviks Gård. Detta område har potential att fungera som en naturlig entré till Skärhamn från söder, där en genomtänkt placering och utformning av ny bebyggelse kan skapa en välkomnande känsla och samtidigt stärka samhällets identitet.

Den planerade bebyggelsen har möjlighet att bli en del av den historiska och kulturella väv som gör Skärhamn unikt, genom att noga balansera kraven på funktionalitet och modernitet med respekten för det karaktäristiska landskapet.



Nordeviks Gård söderifrån

Nordeviks Gård /Landskapsanalys



Vy från havet.

Nordeviks Gård /Landskapsanalys



Vy från Nordvikstrand. Ovan: Silhuett av Nordeviks Gård.
Nedan: Föreslagen bebyggelse



Befintlig och blivande landskapsprofil för Nordeviks Gård

Den planerade utvecklingen vid Nordeviks Gård syftar till att addera ny bebyggelse med minimal påverkan på det befintliga landskapet. Utformningen och placeringen av den nya bebyggelsen har noggrant anpassats för att harmoniera med platsens naturliga karaktär och förstärka de kvaliteter som redan finns. Bebyggelsen kommer att följa de naturliga linjerna i landskapet, placeras i anslutning till bryn och undvika höglänta områden för att minimera synligheten från avstånd.

Särskild omsorg har lagts på att säkerställa att det öppna landskapet bibehålls och att det visuella flödet mellan

åker och berg inte bryts. Bebyggelsens avstånd till strandlinjen respekteras också, vilket bevarar kustlinjens historiska och visuella integritet.

Den blivande landskapsprofilen för Nordeviks Gård präglas av en liten påverkan på det befintliga landskapet. Genom en varsam och genomtänkt planering kommer den nya bebyggelsen att smälta in naturligt i området, utan att förändra dess öppna och luftiga karaktär. Resultatet blir en utveckling som stärker det lokala sammanhanget och ger plats för nya möjligheter, samtidigt som landskapets unika kvaliteter respekteras och bevaras.

Arkitektbyrå Design.